

## Stärkt kontroll av fusk i livsmedelskedjan (SOU 2024:44)

Tullverket har granskat betänkandet mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur förslaget kan komma att påverka myndighetens verksamhet och lämnar följande synpunkter.

### Tullverkets ställningstagande

Tullverket ställer sig positivt till förslagen om att myndighetsgemensamt komma åt livsmedelsfusk, med hänsyn till vikten av rättvisa konkurrensförhållanden samt hälso- och hållbarhetsperspektiv. För att göra största nytta har Tullverket behov av att kunna spara, utbyta och behandla underrättelseuppgifter om livsmedel i såväl brottsbekämpande syfte som i tullrättsligt och fiskalt syfte. Tullverket vill bidra till att kunna förebygga, förhindra och upptäcka livsmedelsfusk samt kunna dela information med andra myndigheter och verksamheter för att komma åt fusket.

Bestämmelsen i 9 § i förslaget till förordning om särskild kontroll av bedrägligt eller vilseledande agerande i livsmedelskedjan innebär att Tullverket kan biträda de centrala myndigheterna i kontrollen, dvs. Tullverket utför uppgifter för deras räkning när de anser att de behöver Tullverkets hjälp. Bestämmelsen ger dock inte Tullverket möjlighet att lämna ut uppgifter som inte rör kontrollförordningen<sup>1</sup> och som inte heller omfattas av Tullverkets uppgiftsskyldighet enligt 1 kap. 4 § tullagen (2016:253). Det är dock få fall som faller utanför kontrollförordningens tillämpningsområde. För ett sådant eventuellt utlämnande, krävs en sekretessbrytande bestämmelse.

Redan i dag ser Tullverket återkommande livsmedelsfusk och även kopplingar till organiserad brottslighet. Tullverket saknar för närvarande lagstöd för att dela underrättelseinformation med myndigheter som inte är brottsbekämpande. Därför är det positivt att utredningen föreslår en uppgiftsskyldighet i sektorslagstiftningen som gör det möjligt för kontrollmyndigheter att lämna den information och de uppgifter till varandra som behövs för att de ska kunna utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

---

<sup>1</sup> Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll).

enligt kontrollförordningen. Enligt förslagen ska alla kontrollmyndigheter dessutom på begäran lämna ut en uppgift som myndigheten förfogar över till en annan kontrollmyndighet, om uppgiften behövs för den myndighetens offentliga kontroll eller annan offentlig verksamhet enligt kontrollförordningen.

Tullverket kommer inte att kunna lämna ut uppgifter som inte berör offentlig kontroll enligt kontrollförordningen, såvida uppgifterna inte omfattas av Tullverkets uppgiftsskyldighet enligt 1 kap. 4 § tullagen. Dock kommer Tullverket i vissa fall kunna lämna ut uppgifterna med stöd av 10 kap. 27 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

En stor del av kontrollverksamheten kommer sannolikt att bedrivas ute i landets kommuner och avse varor som redan övergått i fri omsättning, dvs. som redan har förtullats. Den operativa påverkan på Tullverket bedöms därför vara relativt låg när varorna väl övergått i fri omsättning.

Utredningen gör bedömningen att Tullverkets bidrag till den föreslagna verksamheten kommer att rymmas inom ramen för myndighetens nuvarande uppdrag och finansiering. Det är Tullverkets ansvar att prioritera inom ramen för befintliga resurser. Deltagande i operationer initierade av fuskheten kommer därför alltid att behöva vägas mot annan verksamhet inom Tullverket.

## Ärendets handläggning

I detta ärende har vikarierande överdirektören Bodil Taylor beslutat. Föredragande har varit verksjuristen Karin Engstrand. I den slutliga handläggningen har även rättschefen Kerstin Bynander deltagit.

TULLVERKET

Bodil Taylor

Kopia till:

**Finansdepartementet, S3**

**Tullverket**

Verksledningsstaben

Kommunikationsavdelningen

Kontrollavdelningen

Tullkriminalavdelningen

Underrättelseavdelningen

Uppbördsavdelningen